

Buletin
INFORMATIV

Anul XXI • nr. 9 (244) • Septembrie • 2012

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

Buletin
INFORMATIV

Anul XXI • nr. 9 (244) • Septembrie • 2012

**MINISTERUL CULTURII
ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL**
**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE**

013701 București • Piața Presei Libere nr. 1 • corp B 1

• etaj V / VI • telefon/fax 317 89 70

www.centrul-cultura-traditionala.ro

e-mail: contact@centrul-cultura-traditionala.ro

Director: Ciprian OGRĂZEANU

Redactor coordonator: **Oana Gabriela PETRICĂ** - director adjunct

Colectiv redacțional:

Mihaela CIORCILĂ (secretar de redacție) • **Dănuț DUMITRAȘCU**

Elena GAVRILUȚIU • **Mirela MIHĂILĂ**

Difuzare: **Mariana COMAN**

Coperta I - **Ștefan VARGA** (Kovačica, Republica Serbia) -
Noapte dulce - CNCPCT, Salonul Internațional
de Artă Naivă, București, 2011

Coperta IV - **Mihai VINTILĂ** (Reșița, Caraș-Severin) - **Petrecere** -
CNCPCT, Salonul Internațional de Artă Naivă,
București, 2011

Fotografii de Dănuț Dumitrașcu

ISSN 1224 - 6921

Tehnoredactare: **Anca Cristina VERGULESCU**

Placheta aniversară realizată de
Centrul Județean pentru Conservarea și
Promovarea Culturii Tradiționale Iași

Fotografie de Dănuț Dumitrașcu

Mulțumim tuturor colaboratorilor
și așteptăm în continuare informații și articole de specialitate
pentru *Buletinul Informativ*.

Cuprins

Ecouri

<i>„Ceramica de Copou” - universul olăriei din România.</i>	
<i>30 de ani de târg la Iași</i>	2
(Dr. Corina MIHĂESCU)	
<i>Deutsche Kunst Reschitza</i>	9
(Mădălina MUNTEANU)	
<i>Festivalul Internațional de Folclor „Carpați 2012”</i>	11
(Sorin-Dănuț RADU)	
<i>„Bujorul de Munte”, bujorul tradiției de la Gura Râului</i>	15
<i>Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților”</i>	17
(Gabriela NEGRU)	
<i>Sărbătoarea folclorului la Slănic Moldova</i>	19
(Ion MORARU)	

<u>Agenda septembrie 2012</u>	23
--	----

Aniversări

<i>Nicolae Burcă - expoziție aniversară</i>	37
(Sorin-Dănuț RADU)	

Noi apariții editoriale

<i>Valentin Boța - o clipă de vis</i>	39
(Mirela MIHĂILĂ)	

Ecouri

„Ceramica de Copou” - universul olăriei din România. 30 de ani de târg la Iași

Cucuteni 5000 - Târgul de Ceramică Tradițională - a împlinit 30 de ani - o frumoasă vârstă de aniversare a acestui eveniment, unul dintre cele mai importante care se petrec în România.

Cum a fost începutul, ce reprezintă el astăzi și ce perspective se întrevăd în desfășurarea lui viitoare, acestea sunt doar câteva repere interogative la care specialiști, olari și vizitatori - colecționari deopotrivă au încercat să răspundă în intervențiile de la ediția jubiliară care a avut loc în zilele de 29, 30 și 31 iulie la Iași.

Cu aceleași obiective a fost realizat și filmul *Cucuteni 5000 - 30 de ani de târg la Iași* (realizator: directorul CJCPCT Adrian Ardeleanu, imagine și montaj: Alexandru Sava), în care sunt rememorate începuturile și evidențiate cotele de exigență stabilite de la început, rămase constantele pozitive care au încetățenit formula potrivit căreia târgul de ceramică de la Iași este cel mai important târg de profil din întreaga țară.

Filmul recapitulează istoria târgului, narează prin intervențiile personajelor cum a prins rădăcini ca și teiul lui Eminescu, arborele târgului, cu ramificații în toate centrele de ceramică din România.

Sonia Iacinschi (Botoșani) în târgul de ceramică de la Iași, iulie 2012

Aflăm, astfel, din cuvinte și din imagini selectate din filmările realizate de-a lungul timpului (primele filmări datează din 1992) că târgul este foarte așteptat de ieșeni, că s-a transformat în timp și a devenit un reper calendaristic, un punct de atracție pentru turiști și un punct important pe harta țării.

Pentru olari, târgul de ceramică de la Iași este evenimentul cel mai așteptat de-a lungul fiecărui an, este, de asemenea, o școală a ceramicii, unde au loc schimburi de experiență; este un imbold pentru a fi mai buni, mai păstrători întru tradiție, o mobilizare de a căuta încă filonul autenticității în obiectele-martor din muzee, este o magie a locului pentru fiecare dintre ei.

„Am un loc aici, în Parcul Copou, în care și acte puteam să am pe el de zeci de ani de când vin aici”, mărturisește în amintitul film olarul Mihai Bâscu din Horezu, evidențiind astfel faptul că fiecare olar, prin constanța sa participare, are un loc bine definit în perimetrul târgului despre care crede că-i aduce noroc.

Prezența la acest târg a olarilor reprezintă și mândria de a face parte dintr-o dinastie, căci fiecare participant este un descendent dintr-un lung

Lecția de ceramică predată de prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru

șir de olari. „Este o meserie de familie; orice membru își are rostul lui. Rezultatele participării noastre dovedesc și nivelul la care am ajuns care face cinste și memoriei participanților noștri.” (Cornel Sitar - Baia Mare)

Niciun olar participant la târgul de la Iași nu omite în discursul său faptul că „mereu am fost primiți bine”, altfel spus, organizatorii, în special domnul director Adrian Ardeleanu, au făcut tot ce le-a stat în puțință ca invitații lor să se simtă „ca acasă”, „ca într-o mare familie”, în care respectul, aprecierea și ospitalitatea sunt alte mărci identitare ale acestui târg. „Nu-i o laudă, e un adevăr!” (Sonia Iacinschi - Botoșani)

Specialiștii, întemeietorii deopotrivă ai târgului, rememorează și apreciază calitățile acestuia din punctul de vedere al reprezentativității centrelor de ceramică, al modalităților variate de expresie prin formele și ornamentele specifice care exprimă stilul inconfundabil al fiecărui centru de ceramică.

Profesorul univ. dr. Ostin Costel Mungiu fixează momentul de început al târgului, situat în 1982, în urma unei expoziții personale a soților Stelian și Aurelia OGREZEANU din HOREZU. În timp ce sărbătoreau la Iași succesul expoziției, Stelian OGREZEANU a avut ideea de a organiza un târg cu mai mulți olari din țară.

Sceptic la început, prof. dr. Pavel FLOREA, președintele de la Cultură de atunci, a zis că e greu, dar la îndemnul olarului „se va încheia târgul, dacă o să-i chemați”. Ideea a căpătat contur și s-a concretizat în anul următor. Unde? În jurul teiului lui EMINESCU! „Și l-a făcut, și este, și (...) Târgul aici

trebuie să rămână!” (prof. univ. dr. Ostin Costel Mungiu)

Șansa creșterii, dezvoltării și supraviețuirii târgului la cote maxime de corectitudine și exigență se datorează într-o mare măsură prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru.

Fiecare ediție s-a bucurat de prezența și știința dumealui, de observații și de îndemnuri competente și de temut pentru cei care ar fi îndrăznit să se abată de la calea tradiției și a specificului fiecărui centru de olari. Astfel, târgul și-a sporit valoarea prin tinerii olari din România sau de peste Prut, „care au început să se manifeste mai întâi cu timiditate, apoi cu din ce în ce mai multă fermitate în spiritul tradiției pe care o reprezintă locurile respective și, nu în ultimul rând, cu o serie de inovații inspirate adesea pe care ei le propun fie în realizarea formelor, fie în schițarea unor câmpuri ornamentale sau a unor compoziții”. (prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru)

Una dintre componentele de bază ale târgului o constituie publicul vizitator, cumpărătorii, colecționarii, turiștii, iubitorii de artă populară care au făcut la rândul lor posibilă perpetuarea în timp a acestui important eveniment.

Dacă ar fi să folosim o unitate mai veche de măsură, am spune că la fiecare ediție, fiecare olar vinde ceramica „cu carul”; „este meritul organizatorilor pe care îl recunosc atât specialiștii, cât și iubitorii de artă populară de a face o selecție riguroasă și strictă asupra celor care vin să-și vândă marfa în acest târg, dar selecția o fac și vizitatorii, cei care

Doina Bledea (Baia Mare, Maramureș) și o parte din producția de ceramică pentru târgul de la Iași

**„Puteam să am acte pe locul
ăsta de atâția ani!” - Mihai
Bâscu din Horezu, Vâlcea**

cumpără, pentru că nimeni nu pleacă din târgul din Copou fără a-și duce acasă fie un obiect pe care să-l folosească, fie un obiect cu care să-și decoreze locuința (...) Târgul din Copou... este o bursă a olarilor”. (dr. Mirela Crețu, director de specialitate, Muzeul „ASTRA” Sibiu)

În privința premiilor, organizatorii au reușit, an de an, să recompenseze calitățile ceramicii tradiționale care trăiește încă și în relație cu obiceiurile românești, precum și aptitudinile olarilor, ale căror realizări artistice se remarcă deopotrivă prin ceramică decorativă și ceramică utilitară.

Meșterii prezenți la Iași sunt încurajați cu două premii de marcă, cele mai râvnite, ce poartă numele unor renumite personalități de altădată ale ceramicii ieșene: Teodor

(Toader) Nica, olar faimos de la Poiana Deleni și Ion Diaconu, de asemenea un olar renumit, de la Tansa.

Rigorile selecției în privința participării, precum și menținerea standardelor calității au făcut încă de la început loc judecăților de valoare în ceea ce privește însemnătatea acestei manifestări, exprimate atât de meșteri, cât și de specialiști.

„Am găsit aici încă de la început o echipă foarte serioasă și severă, dar asta m-a încurajat.” (Sonia Iacinschi)

„Pot să vă spun că sunt puține târguri în țară care rivalizează cu Iașul.” (Laurențiu Pietraru - Horezu)

„Organizatorii nu au făcut concesii vreodată când s-au selectat participanții și pentru că au vegheat în permanență la acuratețea produselor care s-au etalat (...), am putea spune că târgul din Dealul Copoului reprezintă an de an o radiografie credibilă a olăritului din România.” (dr. Vasile Munteanu, directorul Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Iași).

**Festivitatea de premiere: prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru îi
înmânează premiul și placheta aniversară lui Costel Popa din
Horezu**

Din cei 30 de ani câți numără anul acesta târgul Cucuteni 5000, în ultimii 20 de ani am participat și eu la numeroase ediții. Importanța lui pentru mine a fost covârșitoare: aici am început să cercetez și să înțeleg meșteșugul olăritului. Aici am cunoscut olarii pe care i-am reîntâlnit în cercetările de teren întreprinse apoi în întreaga țară.

Cucuteni 5000 a fost pentru mine o școală - școala ceramicii populare românești, ale cărei lecții le-am deprins temeinic de la personalități ale domeniului, fie ei olari sau specialiști.

Dar ceea ce consider că a fost cel mai mare câștig a fost întâlnirea mea cu domnul prof. dr. Ion H. Ciubotaru - o personalitate remarcabilă, un exemplu de profesionalism, care a trasat direcțiile pe care târgul le-a urmat până acum: competență, valoare, cunoașterea tradițiilor și creațiilor populare, respectarea normelor morale și profesionale.

Am multe amintiri legate de parcul din Copou la vremea teilor în floare, etapă în care se desfășoară târgul. Alături de istoria lui mi-am făurit și eu

o istorie personală în calitate de vizitator și de cercetător al ceramicii populare românești.

Recunoscând importanța acestui eveniment, consider că Târgul de ceramică tradițională Cucuteni 5000 poate fi recomandat spre a fi înscris în Lista reprezentativă UNESCO a elementelor de patrimoniu cultural imaterial, în domeniul practici sociale, ritualuri și evenimente festive.

Prezentă și anul acesta în calitate de membră a juriului concursului de creație, alături de prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru (președinte), Ciprian Ogrăzeanu - director, CNCPCT, Oana Gabriela Petrică - director adjunct, CNCPCT, prof. univ. dr. Ostin Costel Mungiu, Mirela Crețu - director de specialitate, Complexul Național Muzeal „ASTRA” Sibiu (membri), îmi exprim dorința și intenția de a fi încă alături, și în anii care vor urma, de echipa Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași, condusă cu profesionalism și deosebit talent organizatoric de prof. Adrian Ardeleanu.

Altfel spus, folosind vorbele Soniei Iacinschi de la Botoșani, închei și eu cu gândul că „nu am fost la primul târg și sper să nu vin nici la ultimul...”.

Premiile decernate la cea de-a XXX-a ediție au fost următoarele:

Premiul „Toader Nica” (acordat de Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național Iași): Gheorghe Gârbovan (Șișești, Mehedinți);

Premiul „Ion Diaconu” (acordat de Primăria Municipiului Iași):

Florin Colibaba (Rădăuți, Suceava);

Premii acordate de Primăria Municipiului Iași:

Mihai Bâscu (Horezu, Vâlcea);

Nicoleta și Laurențiu Pietraru (Horezu, Vâlcea);

Cornel Sitar (Baia Mare, Maramureș);

Dumitru Cocean (Săcel, Maramureș);

Dumitru Luchian (Schitu Stavnice, Iași);

Doina Bledea (Baia Mare, Maramureș);

Iosif Todor (Corund, Harghita);

Alina Stoica (Chișinău, Republica Moldova).

Text și fotografia de

Dr. Corina MIHĂESCU

Cercetător științific I, CNCPCT

Deutsche Kunst Reschitza

Forumul Democratic al Germanilor din Județul Caraș-Severin și Asociația Germană de Cultură și Educație a Adulților din Reșița, în parteneriat cu Muzeul Județean Argeș și Biblioteca Județeană „Paul Iorgovici” din Reșița, au vernisat, în data de 16 august 2012, expoziția de artă naivă „Deutsche Kunst Reschitza”, în care vedetele de pe simeze au fost „naivi” reșițeni, după cum urmează: Gustav Ioan și Doina Marița Hlinka, Florentina Copan, Gabriela Augustinov, Viorica Farkas, Sebastian Dinu, Vasile Popovici, Iosif-Emil Hodorog, în calitate de pictori, și sculptorul George Molin.

În deschiderea expoziției au vorbit domnul Iosif Erwin Țigla, Președintele Forumului Democratic al Germanilor din județul Caraș-Severin și al Asociației Germane de Cultură și Educație a Adulților din Reșița, domnul Augustin Lucici, șeful Galeriei de Artă Naivă din cadrul

Vernisajul Expoziției „Deutsche Kunst Reschitza”, ediția a IV-a, Muzeul Județean Argeș, Pitești, 16 august 2012

Gustav Ioan Hlinka și câteva dintre lucrările sale

Muzeului Județean Argeș, admirator și prieten al „naivilor”, și domnul Gustav Ioan Hlinka, „creierul” evenimentului; cu toții și-au exprimat, parcă în tandem cu tonurile vesele ale tablourilor care îi încadrau, bucuria în raport cu fenomenul artei naive din România, cu prezența celor aflați în sală, optimiști că au inaugurat încă o ediție a „Deutsche Kunst Reschitza”, a patra la număr.

Lucrările care au făcut obiectul acestei expoziții au răspândit culoare, viață, au captat ochiul privitorului prin compozițiile năstrușnice, pentru ca, în final, să smulgă un zâmbet din partea acestuia, ca răspuns al unei cereri venite pe mutește din partea pânzelor care le conțin: peisaje domoale, oameni prietenoși, găze și flori, dar și copii pe derdeluș sau aflați în sat la colindat, în pragul sărbătorii Crăciunului. Alături de „naivii” consacrați, și-a făcut loc și un nume nou, Iosif-Emil Hodorog, învățăcel în cadrul cercului de pictură coordonat de către domnul Hlinka.

„Deutsche Kunst Reschitza” confirmă faptul că Piteștiul este una dintre capitalele artei naive românești și că artiștii reșițeni iubesc frumosul, nu fac rabat de la talent și perseverență și, de aceea, merită considerație și respect.

Mădălina MUNTEANU

Referent, CNCPCT

Fotografii de Aura-Andreea PETRE

Festivalul Internațional de Folclor „Carpați 2012”

Festivalul Internațional de Folclor „Carpați” este organizat de Consiliul Județean Argeș, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș și primăriile și casele de cultură din localitățile Pitești, Câmpulung, Mioveni, Curtea de Argeș și Topoloveni.

Prima ediție (națională) a avut loc în zilele de 7-10 august 1975, pe Stadionul orașenesc din Curtea de Argeș. Au fost invitate, de către Casa Creației Populare Argeș, 17 ansambluri din 12 județe. Până în anul 1990, s-au desfășurat șapte ediții naționale.

Din anul 1990, festivalul are caracter internațional și este integrat în agenda CIOFF. În cele 29 de ediții internaționale, festivalul a fost onorat de 100 de ansambluri folclorice din: Belgia, Bulgaria, Canada, Finlanda, Franța, Georgia, Grecia, India, Italia, Iugoslavia, Letonia, Lituania, Macedonia, Mexic, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Moldova, Slovenia, Spania și Turcia. Directorii festivalului au fost: prof. Costin Alexandrescu, prof. Mihai Tița și, începând cu anul 1996 - până în prezent -, maestrul coregraf Dorin Oancea.

Ediția de anul acesta, a XXIX-a, continuă frumoasa tradiție în viața spirituală a Argeșului și s-a desfășurat în perioada 10-15 august a.c.

Deschiderea oficială a manifestărilor prilejuite de „Sărbătorile Argeșului și Muscelului” (ajunsă la ediția a VI-a) a fost realizată de președintele CJ Argeș Constantin Nicolescu, alături de alte oficialități și primari, vineri,

**Pe scena Festivalului Internațional de Folclor „Carpați”,
ediția a XXIX-a, Pitești, august 2012**

10 august, în sala mare a Teatrului „Al. Davila” din Pitești. Festivalul Internațional de Folclor „Carpați 2012” marchează începutul acestor sărbători în județul Argeș.

Cinci orașe și municipii ale județului au fost în sărbătoare: Pitești, Mioveni (Platoul Casei de Cultură, sâmbătă, 11 august); Topoloveni (Piața Primăriei, duminică, 12 august); Câmpulung (Piața Primăriei, luni, 13 august); Curtea de Argeș (Curtea Domnească, marți, 14 august); ca apoi să revină la Pitești (Piața Vasile Milea, miercuri, 15 august).

Fiecare spectacol folcloric a început în jurul orei 19.00, fiind precedat de parada portului popular, o adevărată întâlnire de culoare, ritm, tradiție, istorie.

Ansamblurile invitate au fost:

- Ansamblul Folcloric **Kolkha** (Georgia); director artistic: Edvard Mmurtskhvaladze.

Ansamblul gruzin promovează, încă din anul 1995, moștenirea culturală a țării în lume. În ansamblu sunt peste 50 de dansatori. Au avut

**Ansamblul Folcloric „Città di Fondi” (Italia), defilând la parada
portului popular care a precedat spectacolele**

turnee în multe țări precum Italia, Turcia, Israel, Bulgaria, Spania și, anul acesta, România. În repertoriul grupului se găsesc cântece și dansuri tradiționale georgiene, cu care au obținut numeroase premii la festivaluri de profil.

- Ansamblul Folcloric **Città di Fondi** (Italia); director: Luigi di Vito.

Asociația Culturală Città di Fondi a fost fondată în anul 1969. Dansurile acestui grup sunt dansuri de la țară, legate de evenimente agrare, secerișul grâului și altele. Participări la festivaluri din țări precum: Franța, Olanda, Belgia, România, Spania, Turcia, Bielorusia, Ucraina, Polonia, Cipru și Portugalia.

Ca fapt divers, au făcut parte din ceremonia de deschidere a Campionatului de fotbal „Italia '90”, iar în Cipru, în anul 2011, au luat locul special la un festival de folclor.

- Grupul de Cântece și Dansuri **Wolbromiacy** (Polonia); manager: Agnieszka Golembiowska-Karoń.

Grupul a fost creat în anul 1979, membrii săi lucrează la Centrul Cultural din Wolbrom. Din 1990, grupul ființează la această instituție și are

în componență copii și tinerii cu vârste între 7 și 26 de ani. Turnee: Ucraina (1990), Turcia (1996), Portugalia (2001), Italia (2008), Grecia (2009), Spania (2010) etc.

Repertoriul: cântece și dansuri din zonele Lublin, Lowicz, Opoczno, Rzeszów, Cracovia; suite de dansuri tradiționale (Mazur, Kiesewetter).

● Ansamblul Folcloric **Sveti Sava** (Serbia); manager: Dragana Kamenica; director artistic: Slobodan Mirković.

Asociația culturală și de folclor Sveti Sava este una dintre cele mai vechi din orașul Belgrad, creată în data de 5 mai 1978. În 2008 au împlinit 30 de ani de existență și de 15 ani poartă cu mândrie numele Sfântului Sava, un sfânt sârb foarte cunoscut.

Dansurile lor cultivă viața de la țară și din orașe, din cele mai vechi timpuri. Principalul obiectiv este acela de a promova tradițiile orașului Belgrad și ale Serbiei peste hotare.

● Ansamblul Folcloric **Honwa** (Taiwan); președinte: Liu Ming-Jen.

Grupul a fost creat în anul 1999 și de atunci au avut spectacole în India, Japonia, Olanda, Polonia, Germania, Israel, Indonezia, Nepal ș.a., promovând artele dansului oriental.

În Taiwan, casele tradiționale sunt acoperite cu ceramică de culoare roșie. De aici provine și numele grupului - *hon-wa* = roșu cărămiziu. Dansurile acestui grup: *dor de puyuma* - dans tradițional aborigen; *înflorirea* - dans cu batiste strălucitoare; *melodia eroilor hakka* (hakka sunt bravii tineri eroi); *melodia spiritului hakka* - melodie veche de pe vremea Dinastiei Chin; *armonia eternă în căsătorie* - dans tradițional de nuntă; *florescența florilor tung* - de culoare albă ca zăpada, florile *tung* au un festival tradițional ce marchează venirea primăverii.

● Ansamblul **Baranya** - Ungaria.

Ansamblul a fost creat în anul 1967, în orașul Pécs, de către studenții Universității din Pécs și are propria orchestră. În 2002, ansamblul și-a realizat propria școală, unde se pregătesc peste 300 de copii.

Grupul este compus din dansatori amatori, studenți ai Universității din Pécs sau ai altor universități. Un succes semnificativ îl reprezintă primirea titlului „Excelent ensemble forever” pentru cântecele și dansurile tradiționale ungherești (1982) și „Pro urbe”, cel mai important premiu al orașului Pécs (1989).

Folclorul local a fost reprezentat de Ansamblul profesionist „Dorul” și „Dorul” - tineri ale CJCPCT Argeș (coregrafia: Cătălin Oancea), Ansamblul Folcloric „Zavaidoc” al Centrul Cultural din Pitești, Ansamblul „Plaiuri

argeșene” al Casei de Cultură a Sindicatelor și Fanfara Teatrului „Al. Davila” - Pitești; ansamblurile „Carpați”, „Muscel - Plai de dor”, „Plaiuri muscelene” și Grupul Vocal Bărbătesc „Doruri muscelene” - Câmpulung; Ansamblul „Ciuleandra” - Topoloveni; Ansamblul „Plai de dor” și Grupul Vocal „Dorulețul” din Mioveni; Ansamblul Folcloric „Posada” și Grupul Vocal Bărbătesc „Rapsozii Argeșului” - Curtea de Argeș.

Încheierea ediției a XXIX-a a avut loc în Piața Vasile Milea, de sărbătoarea Sfintei Marii, bucurându-se de un public numeros. Au evoluat ansamblurile invitate de peste hotare, precedate de ansamblurile locale (Ansamblul Folcloric „Dorul” - tineri, Ansamblul Folcloric „Florica” din Bârla, Călușarii de la Stolnici și Ansamblul Folcloric de la Bogați).

Totul s-a petrecut după ce au realizat o paradă a portului popular pe traseul Teatrul „Al. Davila” - Piața Vasile Milea. Piteștenii s-au bucurat de poezia dansului taiwanez, de „zburătorii” gruzini, de tradițiile ungherești, de ritmurile balcanice ale sârbilor...

Gala de închidere a constatat în recitalurile invitaților speciali Constantin Enceanu și Daniela Cernea.

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș dorește să mulțumească pentru reușita acestui regal de folclor: Consiliului Județean Argeș, primăriilor și caselor de cultură din localitățile Pitești, Câmpulung, Mioveni, Curtea de Argeș și Topoloveni.

Text și fotografii de
Sorin Dănuț RADU
Referent, CJCPCT Argeș

„Bujorul de Munte”, bujorul tradiției de la Gura Râului

O dată pe an, la început de Cuptor, bujorul tradiției înflorește în Gura Râului. Floarea rară ce crește în iezerele Cindrelului prilejuiește oamenilor din Mărginimea Sibiului întâlnirea cu vechi tradiții românești. Se întâmplă la Festivalul „Bujorul de Munte”, un festival pe care gureni cu suflet mare l-au pornit în urmă cu nouă ani pentru a demonstra că în Gura Râului

La început de Cuptor, o nouă ediție a Festivalului „Bujorul de Munte”, Gura Râului, jud. Sibiu

tradiția este la ea acasă. Iar de atunci, gurenii ne demonstrează, an de an, că, într-adevăr, în satul lor, cântecul și jocul popular, obiceiurile de altădată sunt prețuite așa cum se cuvine. S-a întâmplat și în acest an, în 7 și 8 iulie 2012, când la Gura Râului s-a desfășurat cea de-a IX-a ediție a Festivalului „Bujorul de Munte”.

În după-amiaza zilei de sâmbătă, 7 iulie, când toate treburile gospodăriei au fost rânduite, cu mic, cu mare, au urcat gurenii aproape de baraj pentru prima zi a festivalului. Cu o cină ca la stână, de la care nu au lipsit sămălutele, cocoloșul cu brânză, tocana de oaie la ceaun și pâinea coaptă pe vatră i-au întâmpinat proprietarii de pensiuni pe spectatorii festivalului, iar cântecul și jocul popular au însoțit bucatele tradiționale.

Noutatea acestei ediții a Festivalului „Bujorul de Munte” a fost dată însă, sâmbătă după-amiaza, de concursurile și jocurile cu specific tradițional ce au pus în valoare vechi meșteșuguri și jocuri din Gura Râului. Într-un sat de munte, unde lemnul e parte din viața localnicilor, feciorii și-au arătat priceperea în tăiatul lemnului cu securea, cu fierăstrăul și cu drujba, iar fetele s-au întrecut în căratul straițelor cu crumpene sau al buștenilor de mici dimensiuni. A fost modul în care organizatorii festivalului au înțeles să dea evenimentului o nouă dimensiune a tradițiilor. Dacă festivalul a devenit cunoscut prin bucatele tradiționale ce au

„îmbujorat” fiecare ediție, el va fi cunoscut de acum și încolo și ca manifestarea în cadrul căreia meșteșugurile bunicilor și străbunicilor se văd prin mâinile pricepute ale nepoților și strănepoților. Un foc ca la stână a închis prima seară de festival.

Duminică, gurenii, îmbrăcați în straițele moștenite de la bătrâni, au purces spre poarta de la intrarea în sat ca să își întâmpine oaspeții cu pâine și sare, după bunul obicei românesc. În nechezat de cai, împodobiți și ei de sărbătoare, în huruitul roților de trăsuri, au fost duși oaspeții spre inima satului, în fața bisericii, acolo unde, junii gureni au încins jocul.

Apoi, lumea a urcat din nou la baraj ca să se „hrănească” încă o dată din frumusețea și autenticitatea cântecelor și dansurilor populare. „Junii Sibiului”, ansamblul pe al cărui certificat de naștere stă scris numele gureanului Ioan Macrea, și soliști din Ardeal și Banat au dăruit miilor de localnici și turiști prezenți ore bune de petrecere în spiritul tradițiilor moștenite din bătrâni.

Aici, în tradițiile rememorate, stă succesul unui festival pe care gurenii îl simt ca fiind una dintre manifestările dragi sufletului lor. Aici, ei le arată, celorlalți mărgineni ai Sibiului și turiștilor sosiți de pe alte meleaguri, că știu să pretuiască lada cu tradiții a bunicilor și străbunicilor.

Festivalul Internațional de Folclor „Cântecul Munților”

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu a organizat, în perioada 1-6 august 2012, cea de-a XXXVII-a ediție a Festivalului Internațional de Folclor „Cântecul Munților”, desfășurat în diferite spații din Municipiul Sibiu.

Invitate în festival au fost ansambluri din străinătate - „Leszczyniaczy” din Polonia, „Gruppo Folk Pietraperzia” din Italia, „Kolkhi” din Georgia, Ansamblul „Diogen” - Serbia, Asociația Culturală „Avgoritisa Foni” - Cipru,

**Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților”,
ediția a XXXVII-a, Sibiu, 1-6 august 2012**

Ansamblul „Ioanninon” - Grecia și din România: Ansamblul Ministerului Apărării Naționale - București, Ansamblul „Timișul” - Timișoara, Ansamblul „Crișana” - Oradea, Ansamblul „Mugurelul” - Cluj-Napoca, Ansamblul „Cununița” - Caransebeș, Ansamblul „Mureșelul” - Târgu Mureș, Ansamblul „Ardealul” - Sibiu, Ansamblul „Ceata Junilor” - Sibiu, Ansamblul Folcloric Profesionist „Cindrelul-Junii Sibiului”, Ansamblul Folcloric „Veteranii Junii Sibiului”.

„Cântecele Munților” este cel mai vechi festival internațional de folclor al Sibiului. În acest an, manifestarea s-a pliat pe specificul baroc al programului cultural de la Sibiu, festivalul punând în valoare diferitele forme pe care barocul le îmbracă în muzica și dansurile popoarelor europene, precum și influențele pe care cultura tradițională le-a avut asupra barocului. Publicul a avut prilejul să creioneze un crâmpel de viață din perioada barocă și să îl pună în legătură cu forme similare din diverse țări europene, în cadrul spectacolelor în aer liber, al expozițiilor de costume, al serilor cu specific culinar și al audițiilor muzicale.

TVR 1 a preluat spectacolul de deschidere „Junii Sibiului și invitații lor”, din data de 3 august 2012, desfășurat în Piața Mare din Sibiu, iar Etno TV, spectacolele în aer liber din 4 și 5 august a.c., din aceeași locație.

Cea de-a XXXVII-a ediție a Festivalului Internațional de Folclor „Cântecele Munților” a fost organizată de Consiliul Județean Sibiu, prin Centrul

Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu. Parteneri: Cercul Militar Sibiu și Asociația Culturală Ceata. Parteneri media: Casa de Presă și Editură Tribuna, Revista Profil Cultural.

Gabriela NEGRU

Referent, CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu

Fotografii din Arhiva CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu

Sărbătoarea folclorului la Slănic Moldova

De vineri, 20 iulie a.c., pâna duminică, 22 iulie, frumoasa stațiune de la poalele Nemirei, Slănic Moldova, a fost, pentru a 20-a oară, gazdă a Festivalului Formațiilor Folclorice Coregrafice și Grupurilor Vocal-instrumentale de Amatori, precum și a Târgului Meșteșugurilor Artistice Tradiționale din județul Bacău. Această manifestare a fost organizată de Consiliul Județean Bacău, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, precum și de Primăria și Consiliul Local Slănic Moldova.

Primii care au urcat pe scenă au fost membrii ansamblurilor băcăuane „Ciobănașul” și „Mugurelul”, coordonați de Mitică Pricopie. Comuna Sănduleni, prin Grupul Folcloric „Siminocul”, a pus în valoare frumusețea costumelor tradiționale lucrate cu migală de Marian Lungu, un tânăr meșter popular cunoscut în țară și în străinătate. Dansurile de pe Valea Tazlăului, prezentate de „Siminocul” au încântat publicul spectator. De la Târhăuși, Grupul „Datina strabună”, pregătit de învățătorii Valeria și Petrică Bilibok, a făcut cunoscute tradițiile de nuntă ale locului, iar Formația de Dansuri „Liliacul” din Hemeiuș a adus pe scenă dansuri moldovenești cu un ritm alert și plin de vivacitate. O evoluție deosebită s-a dovedit a fi și cea a solistului vocal Ștefan Alexandru Negru (pregătit la Școala Populară de Artă Bacău de prof. Maria Salaru), în timp ce glasurile deosebite ale interpretelor Maria Enache, Paula Florescu, Maria Enășel și Roxana Căruntu au încântat publicul. Formația de Dansuri „Sărățelul” -

Imagine de la Festivalul Formațiilor Folclorice Coregrafice și Grupurilor Vocal-instrumentale de Amatori, Slănic Moldova, 20-22 iulie 2012

Măgurel” și cea din Săucești au impresionat cu jocuri populare moldovenești.

A doua zi de festival a fost deschisă de Ansamblul Folcloric „Privighetorile Zeletinului” din Podu Turcului, laureat al mai multor festivaluri județene și naționale. Sub bagheta „vrăjită”, a dirijorului, prof. Nicolae Popa, „glasul lîn al viorilor” a răsunat curat, publicul răsplătind cu aplauze această întâlnire cu măiestria interpretării. „Hora Zeletinului” și „Hora de Concert” au adus, efectiv, trăirea adevăratei muzici populare românești în sufletele spectatorilor.

În aceeași linie, a momentelor sublimе de autenticitate, s-a înscris și programul artistic prezentat de „Șerpoaica” - Ansamblul folcloric al comunei Gioseni. Melodiile prezentate de solistele Alexandra Cojoc și Alexandra Ștefan au mers la sufletul spectatorilor: „Aplauzele au certificat valoarea acestor tineri talentați, ce duc mai departe bogata moștenire folclorică a plaiurilor băcăuane”, a apreciat Florin Zăncescu, directorul CJCPCT Bacău. În cadrul Festivalului Județean de Folclor de la Slănic Moldova au mai urcat pe scenă formații artistice din comunele: Ghimeș-Făget, Pănțești, Sascut-Sat, Solonț, Faraoani, Palanca, Oituz, Găiceana, Asău, Poduri și din Moinești.

Aspect din Târgul meșterilor populari, organizat în cadrul Festivalului de la Slănic Moldova

Menționăm faptul că festivalul a fost găzduit de Casa de Cultură Slănic Moldova, care își are sediul într-o impunătoare clădire, de o frumusețe arhitectonică deosebită - „un briliant” peste timp al arhitecturii, ea fiind realizată în anul 1894, după planurile arhitectului George P. Sterian.

În paralel cu desfășurarea Festivalului Județean de Folclor, pe terasa Cazinoului din Slănic Moldova, în zilele de 21 și 22 iulie, a avut loc Târgul Meșterilor Populari, la care au fost prezenți meșteri din Bacău, Oituz, Sănduleni, Strugari și Poduri, ei făcând cunoscută frumusețea costumelor populare tradiționale, a olăriei, a obiectelor țesute și cusute.

Dacă Oituzul a avut în Elena Boacă, Ileana Balint, Tereza Covaci și Anica Fichioș (însoțită de fiica sa), vajnice meșterite care au arătat obiectele lucrate la războiul de țesut, componenții Ansamblului „Busuiocul” din Bacău și Marian Lungu din Sănduleni au adus la târg strălucirea costumelor populare tradiționale, „îndelung lucrate cu migală”. „Tainele” olăritului și a împletiturilor din fibre vegetale au fost urmărite îndeaproape în preajma meșterilor populari Ionuț Budău și Ion Anoca, iar surpriza acestui târg s-a constituit în prezentarea de ouă încondeiate - potcovite.

„Artizanii” acestor „mici miniaturi ale miracolului” născut din pasiunea pentru frumos sunt Ioan Comănescu și Elena Izvoranu din Bacău.

Au mai fost prezenți la Târgul Meșterilor Populari artiștii Maria Margoș și Gheorghe Parascan (ambii din Strugari), ei prezentând icoane și lucrări de pictură naivă, precum și Alexandru Trafor, din Poduri, cu lucrări de metaloplastie.

Printre sutele de vizitatori ai acestui târg s-a aflat și cunoscutul critic de artă din Bacău Iulian Bucur, care a declarat: „Sunt la Slănic pentru stațiune, dar și pentru manifestările folclorice. Târgul Meșterilor Populari este un eveniment unde putem întâlni multe lucruri, aproape uitate. Sunt moșteniri aflate în pericol de a dispărea și chiar prin simplul prilej de a le vedea, le dăm curaj să viețuiască în continuare!”.

Ion MORARU

Colaborator, CJCPCT Bacău
Fotografii de Amedeo SPĂTARU
CJCPCT Bacău

*Agenda**

Alba

1-2 septembrie – Alba Iulia - Cetatea Marii Uniri

Târgul Meșterilor Populari.

6-8 septembrie – Alba Iulia

Festivalul-concurs Național de Folclor „Strugurele de Aur” - ediția a XII-a.

7-9 septembrie – Zlatna

Manifestări culturale dedicate *Zilelor Orașului*.

14-15 septembrie – Alba Iulia

Târgul „Apulum Agraria” - târg care are ca scop promovarea produselor agricole reprezentative pentru județul Alba și a fermierilor membri ai asociațiilor profesionale a crescătorilor de animale și cultivatorilor. Expozanți - firme din industria alimentară, producători agricoli, crescători de animale și păsări, cultivatori de flori, pomi fructiferi, producători de vinuri, apicultori, companii furnizoare de utilaje și echipamente agricole, semințe și pesticide.

29-30 septembrie – Cugir

„Toamna cugireană” - suită de manifestări cultural-artistice și științifice.

Arges

1 septembrie – Pitești

Parada Cântecului, Dansului și Portului Popular Argeșean și Muscelean și Concursul „Cea mai frumoasă argeșeancă și cel mai

*N.R. Informațiile de la această rubrică sunt furnizate de centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Pentru confirmări, vă rugăm consultați organizatorii.

frumos argeșean purtători ai costumelor populare de sărbătoare”. În context, spectacole muzical-coregrafice cu participarea ansamblurilor din județ.

1 septembrie – Golești - Muzeul Viticulturii și Pomiculturii

Festivitatea de premiere a concursurilor organizate în județul Argeș în anul 2012. Manifestările fac parte din *Sărbătorile Argeșului și Muscelului* - ediția a VI-a.

Bacău

22 septembrie - Balcani, Pârjol

Șezători cultural-artistice cu tema: „Meșteșuguri tradiționale. Contribuția acestora la conservarea patrimoniului cultural“. Cu acest prilej, se lansează Programul „Olăritul - meșteșug de tradiție în județul Bacău“, program prin care se donează cărți familiilor de olari și bibliotecilor comunale. Menționăm că manifestările fac parte din Programul Național „Zilele europene ale patrimoniului“.

Bihor

30 august-1septembrie - Oradea - Parcul „1 Decembrie“

Festivalul Național de Muzică Ușoară pentru Copii „Suflet de stea“ - ediția a VIII-a.

31 august-2 septembrie - Oradea

Târgul Fermierilor, organizat în colaborare cu Era Shopping Park. Participă 20 de ansambluri folclorice și 16 soliști din județul Bihor, precum și o solistă din Arad.

2 septembrie - Salonta

Festivalul Sarmalelor; participă formații de muzică populară și ușoară din localitățile Salonta, Oradea și Borod.

24 septembrie - Băile Felix

Expoziție de artă plastică.

● Începând din 23 septembrie, pe parcursul a 12 săptămâni se desfășoară, la Beiuș, „Atelierul de meșteșuguri“ - program integrat de calificare, dezvoltare a competențelor antreprenoriale, suport și consiliere a resurselor umane, pentru dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale din mediul rural din regiunea Nord-Vest. Acest program se desfășoară prin Fundația World Vision, POSDRU, ASCENDO și CJCPCT Bihor.

Botoșani

7 septembrie – Vorona

Festivalul de Folclor „Moștenite din bătrâni“.

8 septembrie – Vorona

„Serbările Pădurii“ - festival de folclor aflat la ediția a XXXVIII-a, organizat în contextul manifestărilor religioase specifice sărbătorii Nașterii Maicii Domnului.

Brăila

28 septembrie – Brăila

Salonul Internațional de Caricatură.

București

14-16 septembrie – București

Zilele Bucureștilor - program complex de manifestări culturale - parade, spectacole, expoziții.

● Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale organizează, în perioada 3-6 octombrie 2012, la Băile Herculane, a XIX-a ediție a *Colocviilor Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale*, în parteneriat cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin. Tema acestei ediții este: *Patrimoniul cultural imaterial - sisteme naționale de salvagardare*, cu abordarea următoarelor subiecte: • Repertoriul elementelor de patrimoniu cultural imaterial, inventare, Registrul • Tezauru umane vii • Protejare - viabilitate și tradiție. Aplicație de teren: *Caraș-Severin: Banatul montan - valori de patrimoniu cultural*.

Specialiștii interesați să participe sunt rugați să contacteze, la CNCPC, până la data de 10 septembrie 2012: Oana Gabriela Petrică (director adjunct, coordonator de proiect): 0744561860/0726713595 sau dr. Corina Mihăescu (cercetător științific I, responsabil de proiect): 0745011822.

Buzău

2 septembrie – Pietroasele

Sărbătoarea Tămâioasei - ediția a VI-a - manifestare folclorică tradițională.

8 septembrie – Chiojdu**Târgul Mărilor - ediția a XII-a.****8 septembrie – Buda****„Sărbătoare de Sfânta Maria” - ediția I.****16 septembrie – Zărnești****„Început de toamnă la Zărnești” - ediția a VII-a.****23 septembrie – Săpoca****„Parada gospodariilor” - ediția a V-a: sărbătoare folclorică tradițională, târg al meșterilor populari și târg de produse.****Caras-Severin****24-25 septembrie – Grădinari**

Festivalul Național al Fanfarelor „Gheorghe Novac” - ediția a III-a (amânat din luna august).

Cluj**2 septembrie – Mociu****Festivalul de Folclor „Jocul de pe câmpie”.****8 septembrie – Sănnicoară****16 septembrie – Corpadea****Sărbătoarea etnofolclorică *Fiii Satului*.****21-22 septembrie - Gherla****Festivalul de Muzică Țigănească.****22 septembrie - Cluj-Napoca**

„Restaurarea bisericilor din lemn” - manifestare științifică ce prilejuiește întâlnirea specialiștilor cu reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe și ai autorităților locale.

29 septembrie - Tritenii de Jos**Festivalul de Interpretare a Cântecului Popular Românesc „Ion Cristoreanu”.****Constanța****27 septembrie – Constanța - Școala nr. 23 „Constantin Brâncoveanu”****„Tradiții și obiceiuri din străbuni, specifice toamnei” - expoziție de produse culinare și program artistic prezentat de Grădinița „Delfinii jucăuși”.****Covasna****14 septembrie – Sfântu Gheorghe și localități din județ****„Zilele moștenirii” - manifestări diverse și multiple.****Dolj****30 august-15 septembrie – Craiova - Galeria „Cromatic”**

Expoziție de pictură a Liei Maria Gașpar, membră a Cenaclului Artiștilor Plastici „Constantin Brâncuși” din Craiova.

1 septembrie – Desa***Slobozirea apelor - obicei popular specific localității, ce se constituie într-un al doilea segment al „Sărindarului de obște”.*****8 septembrie – Daneți*****Bâlci de Sfânta Maria - Ziua fiilor comunei.*****8 septembrie – Maglavit*****Ziua Comunei și Hramul Mănăstirii Maglavit.*****8 septembrie – Melinești*****Manifestări etnofolclorice dedicate Zilei Comunei.*****19 septembrie-3 octombrie – Craiova - Galeria „Cromatic”**

„Pictograme” - expoziție de pictură a artistei Cristina Oprea. Vernisajul are loc miercuri, 19 septembrie.

Galati**2, 23, 30 septembrie – Galați**

„Promenada” - concert în aer liber.

14-16 septembrie – Galați - Teatrul Dramatic „Fani Tardini”

„Ceata lui Pițigoi” - festival internațional de muzică ușoară pentru copii - ediția a X-a; festivalul se adresează interpreților de muzică ușoară cu vârste cuprinse între 6 și 18 ani.

28 septembrie – Galați

Salonul de Toamnă - expoziție de arte vizuale (pictură, sculptură, design, ceramică, artă decorativă, artă fotografică). Lucrările expuse sunt realizate de elevii Școlii de Arte.

28-29 septembrie – Veliko Tarnovo (Bulgaria)

Festivalul „Srebarna Zantra” - ediția a X-a, jubiliară - competiție internațională de pictură, fotografie și muzică ușoară, la care participă cu o expoziție Școala de Arte și Clubul Fotografilor „Dunărea de Jos”.

● Luni, 17 septembrie, apare Revista „Dunărea de Jos” nr. 127.

● În această lună, Centrul de Cultură „Dunărea de Jos” prezintă, la Cahul (Republica Moldova), un spectacol folcloric realizat în colaborare cu Consulatul României la Cahul.

● În cursul lunii, Centrul de Cultură „Dunărea de Jos” organizează Tabăra de Sculptură „Troițe”. Tabăra reunește, la Gârboavele, sculptori și meșteri cioplitori în lemn din toată țara și are ca temă „Spiritualitatea ortodoxă și arta populară”. La sfârșitul perioadei, are loc vernisajul expoziției de troițe realizate în tabără și festivitatea de premiere a celor mai valoroase lucrări. Ulterior, troițele vor fi expuse în diferite locații din județ, în cadrul unui proiect derulat în parteneriat cu autoritățile locale.

Giurgiu

6 septembrie – Giurgiu - Parcul „Mihai Viteazul”
Concert în aer liber susținut de Orchestra „Valahia”.

7-8 septembrie – Giurgiu

„Pe marginea Dunării” - festival-concurs național de muzică populară - ediția a XVIII-a.

22-23 septembrie – Giurgiu

„Libertatea în sens giratoriu” - expoziție a artistei plastice Petra Șerbănescu.

Gorj

1-2 septembrie – Alimpești

Zilele Comunei Alimpești - complex de manifestări cultural-artistice, organizate de Primăria, Căminul Cultural, Biblioteca publică din Alimpești.

6-8 septembrie – Târgu Jiu, Brădiceni, com. Peștișani

Atelierul Național de Poezie „Serile la Brădiceni” - ediția a XVI-a.

7-8 septembrie – Stoina

Zilele Comunei Stoina - suită de manifestări cultural-artistice.

8 septembrie – Rânca

Festivalul Toamnei - parada portului popular, târg național al meșterilor populari, concurs interjudețean al ansamblurilor folclorice pastorale, spectacole artistice - ediția a III-a. Organizator: S.C. PlanXpert Events SRL, cu sprijinul CJCPCT Gorj, în parteneriat cu Consiliul Județean Gorj, consiliile locale și primăriile Novaci, Baia de Fier și Târgu Jiu, Hotel Mina, Asociația Sportivă „Pandurii” Târgu Jiu.

8 septembrie – Plopu, com. Rânca

Inaugurarea Muzeului Civilizației Montane a Gorjului. Manifestarea este organizată de Obștea „Cerbul” Novaci și CJCPCT Gorj.

8 septembrie – Runcu

Festivalul Interjudețean de Folclor „Maria Apostol” - ediția a IV-a.

8 septembrie – Bărbătești, Brănești, Cătunele, Lelești, Licurici, Negomir, Padeș, Samarinești, Scoarța, Slivilești, Turcinești

Nedei și hramuri de Sfântă Maria Mică, organizate de consiliile locale și căminele culturale din localitățile respective.

14 septembrie – Albeni, Negomir

Hramuri și nedei de Cârstov - Înălțarea Sfintei Cruci.

14 septembrie – Bolboși

Festivalul Lăutarilor Gorjeni. Organizatori: Consiliul Județean și CJCPCT Gorj, în parteneriat cu Școala Populară de Artă, Ansamblul Artistic „Doina Gorjului” și Consiliul Local Bolboși.

16 septembrie – Baia de Fier

Festivalul Interjudețean de Folclor Pastoral „Coborâtul oilor de la munte” - ediția a XX-a.

23-24 septembrie – Arcani, Târgu Jiu

CJCPCT Gorj organizează, în parteneriat cu Societatea Culturală „Jaleșul” - Stolojani, Consiliul Local și Căminul Cultural Arcani Simpozionul național „Satul românesc, sat european” - ediția a XXIII-a și Ziua Muzeului Satului Arcani - 45 ani de la înființare.

24-30 septembrie – Târgu Jiu și localități din județ

Zilele Gorjului - ediția a III-a. Complex de manifestări cultural-artistice și științifice de promovare a turismului gorjean - spectacole folclorice, de teatru și muzică camerală, evocări ale personalităților Gorjului, parade ale portului popular, concerte cu tarafuri tradiționale, târguri ale meșterilor populari și de produse tradiționale, saloane și expoziții de artă -, organizat de Consiliul Județean Gorj în parteneriat cu instituții culturale județene, așezăminte culturale, primării și consilii locale, organizații și uniuni de creație și operatori turistici.

24 septembrie – Polovragi

In memoriam Arthur Bădița - pelerinaj, lansări de cărți și reviste literare, concurs zonal de poezie.

27 septembrie – Târgu Cărbunești

Inaugurarea Muzeului Crucilor din Gorj și a unei expoziții etnografice din zona Măceșu - Târgu Cărbunești.

27 septembrie – Bălcești - Casa-muzeu „Maria Lătărețu”

„40 ani de la trecerea în neființă a Mariei Lătărețu” - concurs de interpretare a cântecului popular gorjean în organizarea Muzeului Județean, a Asociației Culturale „Maria Lătărețu” din Bălcești, a Consiliului Local Bengești - Ciocadia și a Editurii „BD Media”.

30 septembrie – Țicleni

Ziua Recoltei - târg de produse tradiționale, concerte de muzică lăutărească.

30 septembrie – Rovinari

Sărbătorile Toamnei - complex de manifestări cultural-artistice organizat de Primăria, Consiliul Local, Casa de Cultură și Biblioteca publică din localitate.

30 septembrie – Bălțișoara, com. Runcu

Sărbătoarea Castanului - manifestare culturală a comunității organizată cu sprijinul CJCPCT Gorj.

Harghita**21-23 septembrie – Toplița**

Centrul Cultural Toplița organizează Festivalul-concurs Național al Cântecului Păstoresc „Miorița” - ediția a XVIII-a. Participă soliști vocali și instrumentiști care au vârsta minimă de 18 ani, din toate zonele țării.

Ialomița**16 septembrie – București - Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”**

Spectacol folcloric susținut de Ansamblul „Doina Bărăganului” al CJCPCT Ialomița.

Iași**4-7 septembrie – Scânteia**

Tabăra de pictură naivă pentru tineri, organizată de Primăria Comunei Scânteia, Școala Generală din Bodești în parteneriat cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași.

6-30 septembrie – Iași - Ateneul Tătărași

Salonul de Artă Naivă „Policarp Vacarciuc” - ediția I, organizat de Revista Galeria Naivă. Vernisajul are loc joi, 6 septembrie a.c.; în context: lansarea albumului *Artiști naivi ieșeni*; autor: Costel Iftinchi.

22 septembrie – Heleșteni

Expoziție de artă populară, prezentări de filme etnoculturale, dialog cu creatorii populari - manifestare organizată de CJCPCT Iași și Primăria Comunei Heleșteni cu prilejul *Zilelor Europene ale Patrimoniului*.

Ilfov**5-6 septembrie – Otopeni - Centrul Cultural „Ion Manu”**

Festivalul Folcloric de Artă și Tradiție Populară Românească - ediția a XI-a. Participă asambluri și formații folclorice din toate zonele țării. În Piața Primăriei, se organizează Târgul Meșterilor Populari, cu prezența unor creatori populari din toate colțurile țării.

Maramureș**2 septembrie – Cicârlău**

„Alină-te, dor, alină” - festival-concurs de folclor românesc și al minorităților conlocuitoare - ediția a XXI-a.

9 septembrie – Asuaju de Sus

Festivalul Interjudețean al Folclorului din Țara Codrului - ediția a XLII-a.

16 septembrie – Remeți

„Obiceiuri de Toamnă la Ucrainenii” - festival județean cu invitați din Ucraina (ansambluri artistice de tineret) - ediția a XIII-a.

28-30 septembrie – Baia Mare

Sărbătoarea Castanelor și Târgul Meșterilor Populari.

Neamț**8 septembrie – Piatra Neamț - Ștrandul Tineretului**

Sărbătoarea tradițională „Sântămăria la Stâna tradițională”.

● În această lună, ansambluri și formații folclorice din județ participă la:

- *Răscolul oilor* - Botoș, com. Ciocănești (Suceava): Grupul de Fluierași „Ciobănașul” din Tupilați (8 septembrie);

- *Ziua Comunei Tescani* (Bacău): Ansamblul Folcloric „Floritică de la munte” și Ansamblul „Mugurașii Mărginenilor” (9 septembrie);

- **Zilele Muzeului Țăranului Român: Grupul „Scripcarii lui Boanță” din Bicazu Ardelean (13-23 septembrie);**
 - **Festivalul Internațional de Pescuit de la Năvodari: Ansamblul Folcloric „Floricea de la munte” al Centrului Cultural „Carmen Saeculare” (24-25 septembrie).**

Olt

8 septembrie – Ghimpețeni, Cilieni

Întâlnire cu Fiii satului.

15 septembrie – Drăgănești

Festivalul-concurs Național de Doine și Balade „De la Drăgănești la vale” - ediția a XXXVII-a.

Prahova

1, 8, 15, 22, septembrie – Bușteni - Parcul Central

Concerte de muzică de promenadă interpretată de Fanfara Centrului Județean de Cultură Prahova.

5 septembrie – Berceni

Ziua Localității - ediția a VII-a - manifestare complexă, cu participare zonală.

7-9 septembrie – Comarnic

Zilele Orașului Comarnic - ediția a VIII-a.

8 septembrie – Apostolache

Ziua Comunei: hramul Complexului Mănăstiresc „Adormirea Maicii Domnului”, târg anual și spectacole folclorice.

8 septembrie – Lipănești - Terenul de sport

Ziua Comunei Lipănești: expoziții, târg, spectacole, dans - promovarea tradițiilor, meșteșugurilor și produselor locale. Manifestare cu participare județeană și națională, organizată cu sprijinul Centrului Județean de Cultură Prahova.

8 septembrie – Mănești

Sărbătoarea Castanilor - Ziua Comunei - manifestare cultural-artistică, cu participare zonală.

8 septembrie – Poienarii Burchii

Hramul Mănăstirii Pisiota, Nașterea Maicii Domnului: slujbă tradițională, evocări și concert de cântece religioase (participare zonală).

8 septembrie – Provița de Jos

Reîntâlnire cu Fiii satului - Ziua Comunei - manifestare etnofolclorică complexă.

8 septembrie – Șirna

Ziua Localității - manifestări cultural-artistice (participare locală și zonală).

8 septembrie – Ștefești

Ziua Localității: târg tradițional, spectacole folclorice - cu participare zonală, expoziție de țesături și produse meșteșugărești.

8-9 septembrie – Câmpina

Concursul de Pictură „Câmpina 24 h”. Participă artiști plastici din Prahova și din județele învecinate.

8-9 septembrie – Valea Doftanei - Baza sportivă

Festivalul Cașcavelei - ediția a XI-a - manifestare complexă, de nivel județean: expoziții de artă populară, meșteșuguri, târg de produse alimentare specifice zonei montane, spectacole folclorice.

9 septembrie – Aluniș

Festivalul Alunului - manifestare complexă, cu participare zonală.

9 septembrie – Plopu

Ziua Comunei Plopu - ediția a X-a - manifestare etnofolclorică la care participă interpreți, formații și meșteri populari din zonă.

14 septembrie – Lapoș

Târg anual și spectacole folclorice la care participă formații, interpreți și creatori din zonă.

20 septembrie – Vărbilău

Festivalul Muzicii Lăutărești „Gabi Luncă” - ediția a V-a.

20-25 septembrie – Cerașu

Festival interjudețean de folclor tradițional. Participă formații din județele: Prahova, Dâmbovița, Argeș, Buzău, Covasna și Brașov, organizat în parteneriat cu Centrul Județean de Cultură Prahova.

21-22 septembrie – Vărbilău

„Bucuriile toamnei” - **Zilele Localității Vărbilău** - ediția a VII-a.

21-23 septembrie – Poienarii Burchii

Zilele Comunei - ediția a III-a - manifestare cultural-artistică complexă.

24-30 septembrie – Bușteni - Centrul Cultural

Festivalul Internațional „Aurel Stroe” - ediția a III-a. Master class-uri de interpretare și muzicologie, simpozion, mese rotunde, spectacol cu „Eumenidele” - operă de Aurel Stroe, interpretată de Filarmonica „Banatul” din Timișoara.

28-30 septembrie – Sinaia

Festivalul Național „Sinaia Forever”.

28-30 septembrie – Valea Călugărească - Parcul de Agrement Sărbătoarea Vinului - manifestare eno-etnofolclorică națională, aflată la ediția a IX-a.

30 septembrie – Comarnic

Dialog cultural între localitățile Comarnic și Sarmaș (județul Harghita).

● **Pe parcursul lunii, se desfășoară manifestarea „Dialog cultural”** în care evoluează formații artistice și interpreți, alături de creatori populari (Breaza - Talea - 1 septembrie; Măgurele - Lipănești - 6 septembrie; Băicoi - Cornu - 11 septembrie).

● **În această lună formații folclorice din Drajna participă la: Festivalul Smochinelor (Svinița, jud. Mehedinți, 1-2 septembrie); festivalurile „Moștenite din bătrâni” și „Serbările Pădurii” (Vorona, jud. Botoșani, 7-8 septembrie); Zilele Orașului Ștei (jud. Bihor, 28-30 septembrie).**

Satu Mare

6 septembrie – Satu Mare - Galeria de Arte Plastice a Primăriei

Vernisajul expoziției colective „Salonul de toamnă” a artiștilor plastici Ștefania Pop, Vidami Klara, Lakatos Miklós și Mihai Coman Horia.

9 septembrie – Bogdand

Festivalul de Folclor al Naționalităților - ediția a XXII-a.

20 septembrie – Satu Mare - Galeria de Arte Plastice a Consiliului Județean

● **Duminică, 2 septembrie a.c., reprezentanți ai județului Satu Mare participă la Festivalul-concurs „Alină-te, dor, alină” - ediția a XX-a, desfășurat în comuna Cicârlău, județul Maramureș.**

Sălaj

2 septembrie – Zalău și localități din județ

„Satul Sălăjean. Resursă. Inițiativă. Acțiune. Dezvoltare” - ediția a VI-a - complex de manifestări etnofolclorice desfășurate sub egida Consiliului Județean Sălaj, cu menirea de a promova valorile și frumusețile satelor din Sălaj și pe cei care „au satul în sufletul lor”.

16 septembrie – Pericei

Festivalul Cepei - manifestare etnofolclorică.

21-22 septembrie – Jibou

Festivalul de Umor Popular „Cucuruz, mălai de toamnă”.

21-23 septembrie - Zalău și localități din județ

Festivalul Minorităților din Sălaj - ediția a II-a.

Sibiu

1-2 septembrie – Sibiu

Târgul Olarilor - ediția a XLVI-a. Târgul găzduiește nume reprezentative pentru ceramica tradițională din România, meșteri olari și ceramiști autentici.

Suceava

8 septembrie – Botoș, com. Ciocănești

Răscolul stâniei - manifestare folclorică.

9 septembrie – Cernăuți (Ucraina)

Ziua Limbii Române - manifestări cultural-științifice.

Timiș

În perioada 5-6 septembrie a.c., Ansamblul profesionist „Banatul” al Centrului de Cultură și Artă Timiș participă, la Otopeni (jud. Ilfov) - Centrul Cultural „Ion Manu”, la cea de-a XXI-a ediție a Festivalului Folcloric de Artă și Tradiție Populară Românească.

Vâlcea

1 septembrie – Băbeni - Casa de Cultură „Dragoș Vrânceanu”

Festivalul Național de Creație Poetică „Dragoș Vrânceanu” - ediția a VIII-a - finala festivalului. Cu acest prilej, se vernisează și expoziția „Ortodoxie și artă”.

2 septembrie – Poenița, com. Golești

Fiii satului - ediția a XXXVIII-a - sărbătoare tradițională a comunității.

2 septembrie – Malaia

Hora satului - ediția a IX-a - sărbătoare tradițională a comunei.

8 septembrie – Bărbătești

„Brâul de aur” - ediția a XLI-a - festival al dansului popular vâlcean.

9 septembrie – Stoilești

Ziua Comunei Stoilești - sărbătoare etnofolclorică tradițională.

20 septembrie – Râmnicu Vâlcea - Arhiepiscopia Râmnicului

„In memoriam... Ilie Zugrăvescu” - 110 de ani de la naștere. Festivitate de premieră a susținătorilor mesajului cultural al învățătorului și animatorului cultural Ilie Zugrăvescu. Manifestare organizată în parteneriat cu Arhiepiscopia Râmnicului și Ateneul „Meșterul Manole”.

23 septembrie – Păușești-Măglași - Căminul Cultural

„In memoriam... Ilie Zugrăvescu - 110 ani de la naștere” - comemorare și concert folcloric.

25-26 septembrie – Râmnicu Vâlcea - Arhiepiscopia Râmnicului

„Monahism și artă” - ediția a XIII-a - proiect cultural de conservare și valorificare a artei ortodoxe, realizat în parteneriat cu Arhiepiscopia Râmnicului, desfășurat în contextul sărbătorii „Zilele Sfântului Martir Antim Ivireanul”.

30 septembrie – Frâncești

Ziua Comunei - ediția a III-a - sărbătoare etnofolclorică a comunității.

● În perioada 26-27 octombrie 2012, CJCPCT Vâlcea, sub egida Consiliului Județean, având ca partener Clubul Umoriștilor Vâlceni, organizează a VII-a ediție a Festivalului-concurs Național de Satiră și Umor „Povestea Vorbei”. Festivalul are două secțiuni: epigramă și fabulă. Lucrările pentru fiecare secțiune vor fi expediate până la data de 1 octombrie 2012, data poștei, pe adresa: Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, Bd. Nicolae Bălcescu nr. 26, cod 240192.

Informații suplimentare se pot obține de la CJCPCT Vâlcea, tel.: 0350407497, e-mail: culturatraditionalavl@yahoo.com sau de la Bogdan Florian Popian - coordonator festival - tel.: 0350407497, 0350407498, 0755521455 sau Nichi Ursei - coordonator festival - tel.: 0746088492.

*Aniversări***Nicolae Burcă - expoziție aniversară**

Motto:

...naivii visează paradisul,
și-l pictează atunci când nu-l pot trăi.

Calistrat Robu

Încep acest articol cu o remarcă din recenta lucrare *Omul - ființă trecătoare* a pictorului Calistrat Robu (Editura CreArt, Iași, 2012), dorind să subliniez orizontul sub care trăiesc pictorii naivi. Numită, convențional, arta copiilor, primitivă sau populară, arta naivă „permite comuniunea totală dintre ființa noastră și ființa ascunsă a lucrurilor, dominația intuiției asupra premeditării și un elan imaginativ neînhibat de nicio convenție sau canon impuse prin educație” (Victor Ernest Mașek, *Arta Naivă*). Prin această stare sufletească este posibilă dăinuirea copilului din noi și, odată cu el, „inocența sincerității, spontaneitatea, inventivitatea și curiozitatea nedisimulată”.

În acest spirit, vineri, 27 iulie a.c., a avut loc la Galeria de Artă Naivă a Muzeului Județean Argeș expoziția aniversară a pictorului naiv piteștean Nicolae Burcă.

Născut pe 27 iulie 1937, în comuna Laza din județul Vaslui, 'Nea Nicu

(cum îi zic prietenii) a împlinit anul acesta șapte decenii și jumătate de viață. La expoziție, alături de pictor, au luat cuvântul conf. univ. dr. Spiridon Cristocea - directorul Muzeului Județean Argeș; Augustin Lucici - director al Galeriei de Artă, Radu Oprea - consilier superior și prof. Costin Alexandrescu, din partea CJCPCT Argeș.

Deși moldovean ca origine, din anul 1968 locuiește la Pitești și este printre singurii pictori naivi care reprezintă Argeșul la expoziții de profil. Are, de-a lungul timpului, peste 50 de participări la expoziții de grup, dar și personale.

În anul 1995, i s-a acordat Marele Premiu la Salonul Internațional de Artă Naivă (București), iar în 2002 a fost distins de către CJCPCT Argeș cu Premiul de fidelitate pentru activitatea de creație, la împlinirea a 65 de ani de existență.

Este prezent în diferite lucrări referitoare la arta naivă, precum *50 de ani de Artă Naivă în România. Enciclopedie* (Editura Pim, Iași, 2010) a lui Costel Iftinchi și lucrarea aflată sub tipar *Arta Naivă în județul Argeș* a prof. Costin Alexandrescu.

În cele două săli ale galeriei au fost expuse cele 63 de lucrări din patrimoniul acesteia, precum și 18 lucrări, mai recente. Pictorul a declarat ca va mai dona muzeului încă trei lucrări anul acesta. Am remarcat o evoluție interesantă a pictorului: de la lucrări mari (din anii '80), cu anotimpuri, spre lucrări de dimensiuni mai reduse, intime, unele abstracte, dar toate cu un vădit simț al socialului. Caracterele, pesonajele, oamenii nu s-au schimbat, doar timpurile; actul artistic sancționează pe fățarnic, demagog, pe omul pus în slujba interesului personal, pe cel pus pe căpățuială, mereu în luptă „pentru ciolan”.

Pictorul Nicolae Burcă face dovada - și la această onorabilă vârstă - a spiritului liber, plin de imaginație și sinceritate, ce îi caracterizează pe „naivi”.

Text și fotografie de
Sorin-Dănuț RADU
Referent, CJCPCT Argeș

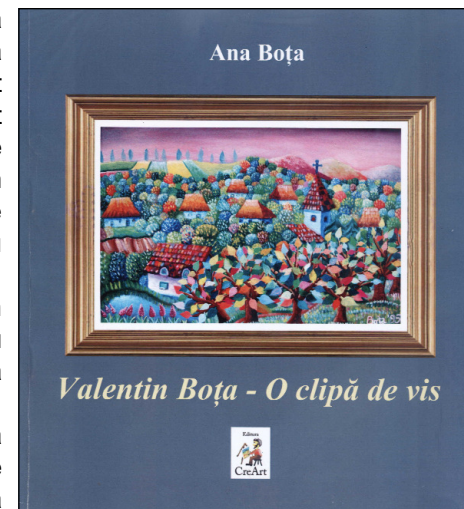

Noi aparitii editoriale

Valentin Boța - o clipă de vis

Albumul realizat de Ana Boța și apărut la editura ieșeană CreArt în acest an este dedicat memoriei celui care a fost Valentin Boța, pictor naiv pe care îl simțim încă printre noi, prin realizările sale artistice deosebite și prin gândurile celor care l-au cunoscut și i-au fost aproape, gânduri care se îndreaptă din când în când spre el și care nu permit ca uitarea să se aștearnă prea repede și nedrept.

În „Cuvântul autorului”, cea care i-a fost alături timp de 20 de ani, soția sa, Ana, rememorează - cu o tristețe nedisimulată, care o bântuie de un deceniu, de când și-a pierdut tovarășul de viață -, episoadele vieții lor împreună. Valentin era „o fire liniștită, simplă și modestă, era plin de energie, fiind prezent mereu în fruntea tuturor evenimentelor”. Pasiunea pentru pictură, care îi însuflețea pe amândoi, și-au cultivat-o din primele momente ale intrării în viața de familie, în atelierul improvizat în bucătăria din micul apartament unde locuiau. Fiecare lucrare

realizată de ei reprezenta un prilej de bucurie, iar temerile legate de bătrânețe, boală și moarte erau îndepărtate prin dragostea cu care așterneau pe pânză noi și noi imagini ale vieții.

Paginile albumului cuprind amintiri și considerații despre artistul care, în scurta sa călătorie prin viața pământească, a reușit să lase o amprentă de neșters în lumea artei naive. Personalități ale lumii artistice și prieteni dragi rememorează clipe petrecute alături, devenirea artistică a lui Valentin Boța și destinul acestuia, traiectoria sa originală în domeniul picturii naive, puritatea sufletului său dezvăluită în lucrările sale, care transmit dragostea pentru viață și pentru tot ceea ce Dumnezeu a creat.

Așa sunt toate lucrările artistului adunate în acest album: te îndeamnă să iubești viața, să privești cu atenție și cu dragoste lucrurile simple, să simți natura în fiecare anotimp, să pășești în acea lume mai bună care se află chiar aici, dar pe care numai sufletul sensibil al artistului reușește să o decodifice și să ne-o redea într-o cromatică care îți dă dreptul la speranță în continuare.

Dacă primele două părți ale albumului de față te introduc în sfera amintirilor, prin creionarea personalității artistului Valentin Boța, și în lumea creației sale pline de armonie (impresionante sunt și ultimele două desene, care nu au mai prins viață pe pânză, destinul hotărând altfel și în cazul lor), cea de-a treia parte este tributară planului real. Editorul Costel Iftinchi a ales să plaseze informațiile biografice și să realizeze o fișă a artistului - cuprinzând prezente la expoziții și în tabere de creație, premii și distincții care i-au răsplătit truda, o listă care condensează destinul lucrărilor sale (prezente în colecții instituționale și particulare din țară și din străinătate) - în finalul volumului. Deși ne smulg din atmosfera în care deja ne simțeam familiari și aproape de tot ceea ce a însemnat arta lui Valentin Boța, și aceste repere își au rolul lor bine determinat, fiind absolut necesare pentru desăvârșirea unei imagini de ansamblu.

Îți felicităm pe autori pentru acest demers de restituire, care se înscrie într-un curent aflat în expansiune în arta naivă românească, anume acela de a promova acest fenomen prin raportare la trecut, la ceea ce a fost și de a salva de la dispariție nume, fapte și creații care merită întreaga noastră apreciere.

Mirela MIHĂILĂ
Documentarist, CNCPCT